

Europees innovatiescorebord 2017

Samenvatting

NL-versie

Samenvatting

Europees innovatiescorebord 2017: een herzien meetkader

De editie van dit jaar betekent een belangrijke conceptuele vooruitgang van het verslag. Door ontwikkelingen in de beleidsprioriteiten, de economische theorie en de beschikbaarheid van gegevens was het nodig om het vorige meetkader aan te passen. Tot de doelstellingen van de herziening van deze editie behoren: de innovatiedimensies van het EIS beter afstemmen op veranderende beleidsprioriteiten, de kwaliteit en actualiteit van de indicatoren verbeteren, nieuwe en opkomende verschijnselen zoals de digitalisering en ondernemerschap beter in kaart brengen en een instrumentarium met contextuele gegevens verschaffen dat kan worden gebruikt voor de analyse van structurele verschillen tussen de lidstaten. Voor deze herziening is samengewerkt met gerenommeerde deskundigen op het terrein en vertegenwoordigers uit de EU-lidstaten.

Het nieuwe meetkader bestaat uit tien dimensies, waaronder een nieuwe dimensie voor innovatievriendelijke omgeving. De vorig jaar gehanteerde dimensie voor economische effecten is opgesplitst in twee aparte dimensies die het effect van innovatie op de werkgelegenheid en op de verkoop meten. Er zijn drie indicatoren geschrapt en vijf nieuwe indicatoren toegevoegd waardoor het aantal indicatoren is toegenomen van 25 vorig jaar tot 27 dit jaar. Verder zijn de definities van zes indicatoren aangepast. Een andere verandering is dat vergelijkingen tussen landen en in de tijd worden gemaakt ten opzichte van de prestaties van de EU in 2010. Zo kunnen veranderingen in de prestaties in de loop van de tijd beter worden gemonitord.

De EU is bezig met een inhaalrace ten opzichte van de Verenigde Staten, maar verliest terrein ten opzichte van Zuid-Korea en Japan

Op mondiaal niveau is de EU minder innovatief dan Australië, Canada, Japan, Zuid-Korea en de Verenigde Staten. Ten opzichte van 2010 zijn de prestatieverschillen met Canada en de Verenigde Staten kleiner geworden, maar die met Japan en Zuid-Korea zijn toegenomen. De verbetering van de prestaties in Japan is meer dan driemaal zo groot als in de EU, en de verbetering van de prestaties in Zuid-Korea is meer dan vier keer zo groot als in de EU. De EU behoudt een voorsprong op China, maar deze wordt snel kleiner omdat de verbetering van de prestaties in China zeven maal zo snel gaat als in de EU. De EU heeft een aanzienlijke voorsprong ten opzichte van Brazilië, India, Rusland en Zuid-Afrika.

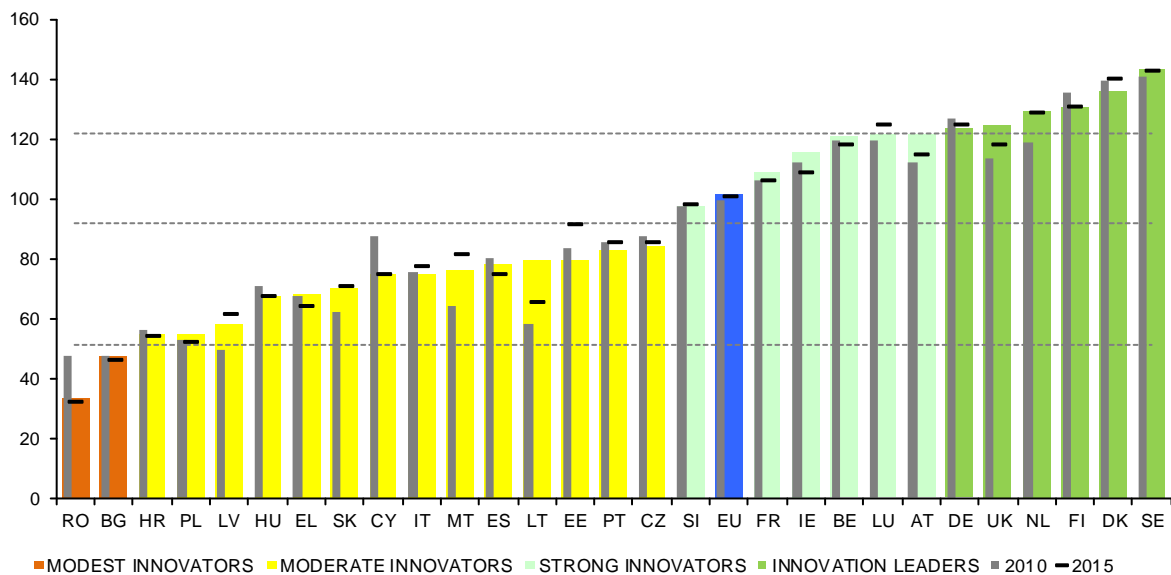
De prestaties van innovatiesystemen worden gemeten op basis van de gemiddelde prestatie op 27 indicatoren

Het nieuwe EIS-meetkader bestaat uit vier hoofdcategorieën van indicatoren en tien innovatiedimensies die in totaal 27 verschillende indicatoren in kaart brengen. De categorie **Kadervoorwaarden** brengt de belangrijkste drijvende krachten achter innovatie buiten het bedrijf in kaart en omvat drie innovatiedimensies: *human resources*, *aantrekkelijke onderzoeksstelsels* en *innovatievriendelijke omgeving*. De categorie **Investerings** brengt publieke en private investeringen in onderzoek en innovatie in kaart en omvat twee dimensies: *financiën en steun* en *bedrijfsinvesteringen*. De categorie **Innovatieactiviteiten** brengt de innovatie-inspanningen van bedrijven in kaart en omvat drie innovatiedimensies: *innovatoren*, *netwerken* en *intellectuele activa*. De categorie **Effecten** brengt de effecten van de innovatieactiviteiten van bedrijven in kaart en omvat twee innovatiedimensies: *effect op de werkgelegenheid* en *effect op verkoop*.

De lidstaten worden ingedeeld in vier prestatiegroepen op basis van hun gemiddelde prestatiescores

Op basis van hun gemiddelde prestatiescores (berekend aan de hand van een samengestelde indicator, de beknopte innovatie-index) worden de lidstaten ingedeeld in vier verschillende prestatiegroepen (**Figuur 1**). Denemarken, Duitsland, Finland, Nederland, het Verenigd Koninkrijk en Zweden zijn *innovatieleiders* met innovatieprestaties ruim boven het EU-gemiddelde. België, Frankrijk, Ierland, Luxemburg, Oostenrijk en Slovenië zijn *sterke innovatoren* met prestaties boven of in de buurt van het EU-gemiddelde. De prestaties van Cyprus, Estland, Griekenland, Hongarije, Italië, Kroatië, Letland, Litouwen, Malta, Polen, Portugal, Slowakije, Spanje en Tsjechië liggen onder het EU-gemiddelde. Deze landen zijn *gematigde innovatoren*. Bulgarije en Roemenië zijn *bescheiden innovatoren* met prestaties die ruim onder het EU-gemiddelde liggen.

Figuur 1: prestaties van de innovatiesystemen van de EU-lidstaten

De gekleurde kolommen geven de prestaties van de lidstaten in 2016 weer, met gebruikmaking van de meest recente gegevens voor 27 indicatoren, ten opzichte van die van de EU in 2010. De horizontale streepjes geven de prestaties in 2015 weer, met gebruikmaking van de gegevens over het voorafgaande jaar voor 27 indicatoren, ten opzichte van die van de EU in 2010. In de grijze kolommen worden de prestaties per lidstaat in 2010 getoond, ten opzichte van die van de EU in 2010. Voor alle jaren is dezelfde meetmethode gebruikt. De stippellijnen geven de drempelwaarden tussen de prestatiegroepen in 2016 aan, waarbij de prestaties van de lidstaten in 2016 worden vergeleken met die van de EU in 2016.

De prestaties van de EU zijn toegenomen, maar niet in alle lidstaten

Ten opzichte van 2010 zijn de innovatieprestaties van de EU met 2 procentpunten gestegen. Op het niveau van de afzonderlijke lidstaten lopen de resultaten uiteen, met een stijging van de prestaties in 15 landen en een daling van de prestaties in 13 landen. De prestaties zijn het sterkst toegenomen in Litouwen, Malta, Nederland en het Verenigd Koninkrijk, en het sterkst gedaald in Cyprus en Roemenië.

Zwitserland blijft het meest innovatieve land in Europa

Wanneer we de EU-lidstaten vergelijken met andere Europese landen en buurlanden van de EU, blijkt Zwitserland nog steeds het meest innovatieve Europese land te zijn. IJsland, Israël en Noorwegen zijn sterke innovatoren: zij presteren beter dan het EU-gemiddelde. Servië en Turkije zijn gematigde innovatoren en de voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië en Oekraïne zijn bescheiden innovatoren.

In de komende twee jaar zullen de innovatieprestaties van de EU naar verwachting met 2 procentpunten toenemen

Het verslag van vorig jaar bevatte voor het eerst een toekomstgerichte analyse van de innovatieprestaties van de EU, met aandacht voor recentere ontwikkelingen, trends en verwachte veranderingen. Deze aanpak wordt dit jaar herhaald met behulp van het herziene meetkader. De analyse gaat dieper in op de EU-trends voor 19 indicatoren waarvoor een betrouwbare berekening van verwachte veranderingen op korte termijn mogelijk bleek. Voor twaalf van deze indicatoren worden betere prestaties verwacht, voor zes indicatoren worden slechtere prestaties verwacht. Naar verwachting zullen de innovatieprestaties van de hele EU ten opzichte van 2010 stijgen van 102 % dit jaar tot 104 % over twee jaar.

In deze analyse wordt ook de verwachte evolutie van de EU vergeleken met die van de belangrijkste concurrenten. Op mondiaal niveau wordt verwacht dat de in de afgelopen jaren waargenomen trends zich voortzetten, waarbij de EU haar achterstand ten opzichte van de Verenigde Staten over twee

jaar zal hebben ingehaald, terwijl de prestatiekloof van de EU met Japan en Zuid-Korea groter wordt en de voorsprong op China verder afneemt.